

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง การคัดลายมือแบบกระทรวงศึกษาธิการ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ธรรมชาติวรรณคดีไทย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง คัดลายมือสื่อภาษา
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

การคัดลายมือ เป็นการฝึกเขียนเบื้องต้นที่จำเป็นต้องฝึกตั้งแต่เยาว์วัยให้เคยชินกับการเขียนที่สวยงามเป็นระเบียบเรียบร้อย เพราะเป็นพื้นฐานที่จะนำไปสู่การเขียนได้ถูกต้องคล่องแคล่ว รวดเร็วสวยงาม น่าอ่าน บางคนคิดว่าลายมือไม่สำคัญนัก ถ้าการเขียนนั้นมีเนื้อเรื่องดี มีการแสดงความคิดเห็น ลีลาและสำนวนโวหารดีก็เพียงพอแล้ว ถือเป็นความเข้าใจผิด เพราะลายมืออ่านไม่ออกทำให้ไม่เข้าใจ ไม่ทราบคุณค่าของงานเขียนว่าดีอย่างไร

- ๑) **จุดประสงค์ของการคัดลายมือ** การฝึกคัดลายมือจึงมีจุดประสงค์สำคัญ ดังนี้
๑. เพื่อฝึกการเป็นผู้มีสมาธิในการเขียนตัวอักษรไทย
 ๒. เพื่อให้เขียนตัวอักษรไทยได้ถูกต้องตามหลักวิธีการต่าง ๆ
 ๓. เพื่อให้รู้จักการจัดระเบียบ การเว้นวรรคและเว้นช่องไฟได้ประณีตและมีความสม่ำเสมอ ทำให้อ่านง่าย ดูสบายตา
 ๔. เพื่อให้รู้จักสังเกตแบบอย่างตัวอักษรที่ถูกต้องสวยงามและนำไปเป็นตัวอย่างในการเขียนได้ต่อไป
 ๕. เพื่อให้มีความภาคภูมิใจ ศรัทธาและรักการเขียนภาษาไทยอันเป็นมรดกและภาษาประจำชาติไทย

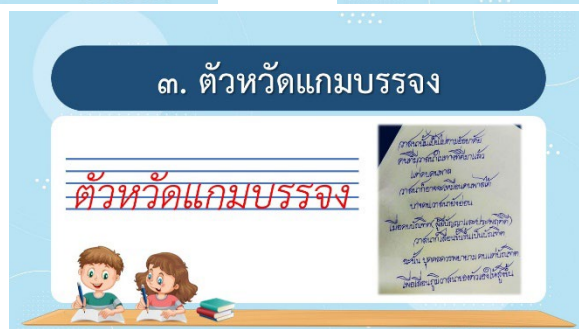
๒) **หลักการคัดลายมือ**

เขียนลายมือมีหลักรู้จักนั่ง	ตัวต้องตั้งตรงแนบถูกแบบอย่าง
จับดินสอดปากกาถูกท่าทาง	สมุดวางพลาจพ่งแล้วเฉียงแล
ค่อยเขียนไปให้งามตามส่วนสัด	ช่องไฟจัดวัดกะระยะแน่
สระหรือเครื่องหมายอย่าย้ายแปร	ตั้งใจแนมีระเบียบเรียบร้อยเอย

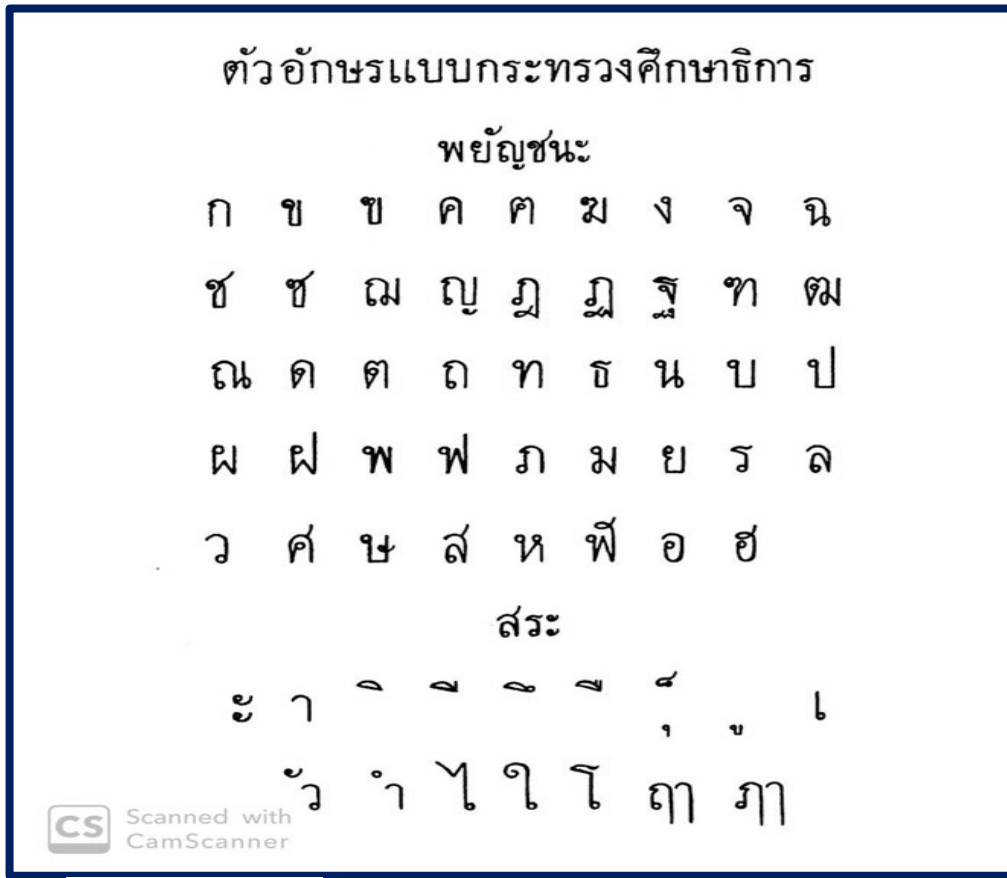
(ที่มา : แบบเรียนเร็วใหม่ เล่ม ๒ กระทรวงศึกษาธิการ)

๓) **วิธีการคัดลายมือ**

๑. อ่านข้อความที่จะคัดให้จบก่อนคัด เพื่อทำความเข้าใจข้อความ
 ๒. เริ่มคัดตัวอักษรจากหัวไปหางเสมอโดยไม่ยกดินสอ
 ๓. ไม่เขียนตัวอักษรแบบนั่งเส้น หมายถึง ส่วนล่างของตัวอักษรทับเส้นบรรทัดโดยตลอด เช่น ตัว ข ฐานล่างของเส้นจะไม่ลากตรงทีเดียว จะมีรอยหยักตรงมุมซ้ายเล็กน้อย
 ๔. ถ้าคัดลายมือครึ่งบรรทัดขนาดความสูงของตัวอักษรด้านบนต้องสูงเท่ากันตลอด
 ๕. คัดตัวอักษรและข้อความด้วยตัวตรงเสมอแนวเดียวกัน ตัวอักษรไม่เอนเอียง โย้ไปข้างหน้าหรือหลัง
 ๖. เว้นระยะช่องไฟระหว่างตัวอักษรให้ห่างเสมอกัน
 ๗. ถ้าเขียนผิดหรือจำเป็นต้องลบ ต้องลบรอยเก่าให้สะอาดเรียบร้อยเสียก่อน
 ๘. สระและวรรณยุกต์ต้องวางให้ถูกที่
 ๙. ขนาดความกว้างความสูงของตัวอักษรและสระต้องตรงตามแบบ
 ๑๐. ควรควบคุมอัตราความเร็วในการเขียน อย่าเขียนเร็วเกินไป
 ๑๑. ต้องระมัดระวังอย่าคัดให้ตกหล่น การเว้นวรรคตอนต้องถูกต้อง
 ๑๒. เมื่อคัดจบต้องอ่านทบทวนและตรวจสอบอีกครั้ง
- ๔) ตัวอย่างการคัดลายมือ

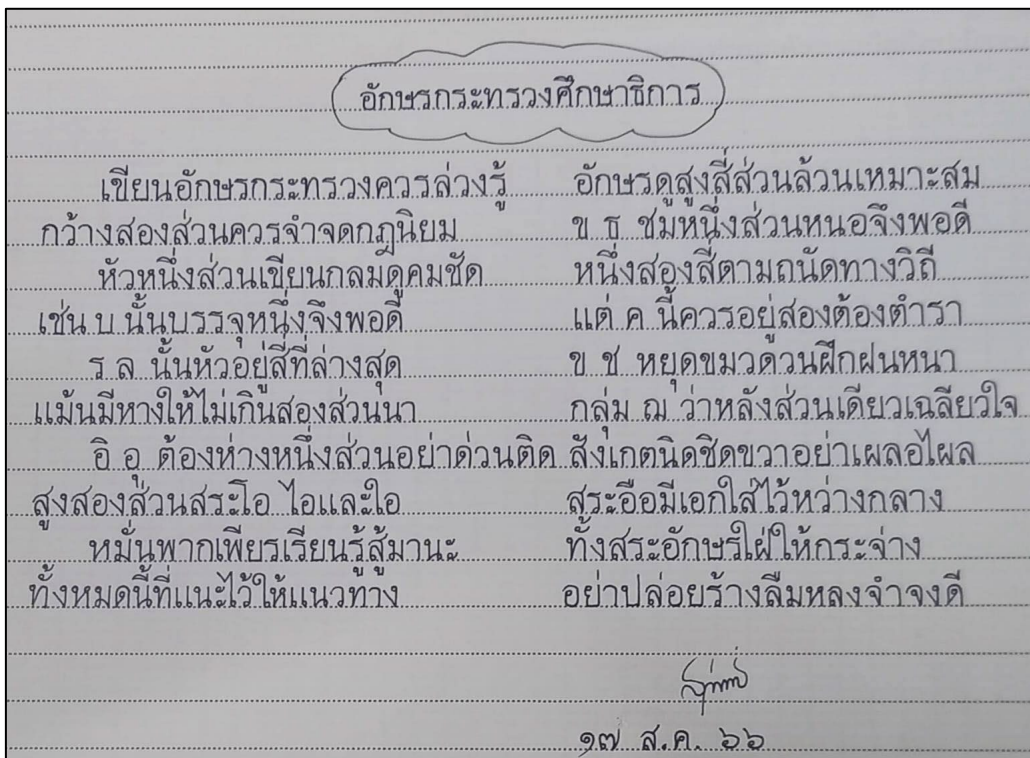

๕) ตัวอักษรแบบกระทรวงศึกษาธิการ

ที่มา : กระทรวงศึกษาธิการ

๖) ตัวอย่างลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัด

บทร้อยกรอง เรื่อง เขียนอักษรกระทรวงควรวงรู้
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ธรรมชาติวรรณคดีไทย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง คัดลายมือสื่อภาษา
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

บทร้อยกรอง เรื่อง เขียนอักษรกระทรวงควรวงรู้

เขียนอักษรกระทรวงควรวงรู้

อักษรสูงสี่ส่วนล้วนเหมาะสม

กว้างสองส่วนควรถัดกฏนิยม

ข ฌ ชมหนึ่งส่วนหนอจึงพอดี

หัวหนึ่งส่วนเขียนกลมดูคมชัด

หนึ่งสองสี่ตามถนัดทางวิถี

เช่น บ นั้นบรรจุหนึ่งจึงพอดี

แต่ ค นี้ควรออยู่สองต้องตำรา

ร ล นั้นหัวอยู่สี่ที่ล่างสุด

ข ช หยุดขมวดวนฝึกฝนหนา

แม้มีทางให้ไม่เกินสองส่วนนา

กลุ่ม ฌ ว่าหลังส่วนเดียวเฉลียวใจ

อิ อุ ต้องห่างหนึ่งส่วนอย่าด่วนติด

สังเกตชนิดขีดขวาอย่าเผลอไพล

สูงสองส่วนสระโอ ไอ และ โอ

สระอือมีเอกใส่ไว้หว่างกลาง

หมั่นพากเพียรเรียนรู้สู้มานะ

ทั้งสระอักษรใฝ่ให้กระจ่าง

ทั้งหมดนี้ที่แนะไว้ให้แนวทาง

อย่าปล่อยร้างลืมหลงจำจงดี

